

Wij weten, dank zij de onderzoekingen van CHARCOT en zijn leerlingen, dat de hysterie tijdelijk den vorm kan aannemen van bijna alle organische ziekten van het zenuwstelsel, van het periphere zoowel als van het centrale. De differentiëele diagnose, om een voorbeeld te nemen, tusschen tumor cerebri en hysterie kan onder omstandigheden zeer moeilijk, ja zelfs onmogelijk zijn 1); hysterie kan tijdelijk op de meest bedriegelijke wijze multipele sclerose of sclerosis lateralis nabootsen.

De aanvallen van partiëele epilepsie, die tot voor weinige jaren als kenmerkend voor een organische aandoening der groote hersenen werden aangezien, kunnen, zooals uit meerdere ziektegeschiedenissen blijkt, op functioneele stoornissen berusten. Ik zelf heb een geval onderzocht van typische partiëele epilepsie bij een jongen, waar de diagnose hysterie alleen te stellen was uit de concomiteerende verschijnselen. Nog moeilijker wordt de diagnose, wanneer men bedenkt, dat elke organische aandoening, wanneer deze chronisch is, per se functioneele stoornissen moet geven.

Ondanks al deze moeilijkheden twijfelt tegenwoordig niemand meer, dat de hysterie haar oorzaak vindt in een functioneele aandoening der groote hersenen; de verdienste, dit definitief aangetoond te hebben, komt in de eerste plaats toe aan CHARCOT en zijn leerlingen. In de geschiedenis der medische wetenschap zal dit altijd een belangrijke gebeurtenis blijven, niet alleen om het feit zelve, maar vooral om den invloed, dien het gehad heeft op de geheele klinische wetenschap. De onderzoekingen over hysterie hebben aangetoond, hoe ontzaglijk groot de invloed is van den geest over het lichaam. Wij weten tegenwoordig, dat een groot gedeelte der ziekten van onze lichaamsorganen en vooral van onze zintuigen en bewegingsorganen kunnen berusten op functioneele aandoeningen van het centrale zenuwstelsel. De studie der hysterie is, naast andere, een der wegen geweest, waarlangs de psychiatrie de algemeene medische wetenschap is binnen gekomen.

G. JELGERSMA.

INGEZONDEN.

De ondergeteekenden, Schrijvers van het onlangs in dit *Tijdschrift* verschenen Influenza-Rapport, wenschen nog mede te deelen, dat zij voor enkele opgaven, o. a. blz. 702 van het rapport, ook gebruik gemaakt hebben van de uitvoerige en zaakrijke publicatie van Dr. ZEEHUISEN (de eerste mededeeling

---

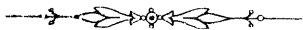
1) Wanneer men hysterie (functioneele aandoening der hersenen) kan uitsluiten, is de diagnose tumor cerebri en zelfs de localisatie van het ziekelijk proces in de meeste gevallen niet moeilijk.

over influenza hier te lande) in de werken van het Genootschap tot bevordering van Natuur-, Genees- en Heelkunde te Amsterdam; tevens, dat zij aan genoemden geneesheer eenige der op blz. 714 gepubliceerde curven te danken hebben.

Zij maken van deze gelegenheid gebruik om hun hartelijken dank te betuigen, voor de welwillendheid bij het verstrekken van gegevens, aan Z. E. den Minister van Binnenlandsche Zaken, den Dirigeerenden O. v. G. 1° kl., Kolonel DUMONT en den Inspecteur van het Geneeskundig Staatstoezicht voor de provincie Noord-Holland, Dr. J. P. DOZY.

Amsterdam,
9 Dec. 1893.

Dr. WERTHEIM SALOMONSON,
Dr. C. DE ROOIJ.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

LONDEN. — Habitueele dronkenschap. Van verschillende zijden is bij de Regeering aangedrongen op een wijziging der Habitual Drunkards Bill. Vooral werd er op gewezen, dat het terugdeinzen voor de invoering der verplichte (compulsory) opneming in de thans reeds bestaande inrichtingen de oorzaak was, dat de behandeling van den habitual drunkard nog zoo weinig had uitgewerkt. Een tweede grief bestond daarin, dat zij tot dusver nog alleen voor de meergegoeden toegankelijk waren. Herhaalde bestraffingen en zelfs gevangenisstraf hadden tot dusver nog geen habitual drunkard verbeterd. De habitual drunkard kan evenveel nadeel stichten voor zichzelf en zijn omgeving als de krankzinnige, en daarom moest men ook niet aarzelen om hem, evenals den krankzinnige, tijdelijk van zijn vrijheid te berooven en in een gesticht over te brengen, waar speciëel de genezing van zijn lijden beoogd wordt. Met de noodige waarborgen van de wet omringd, zou de gedwongen plaatsing van den dronkaard in ad hoc bestemde stichtingen voor alle klassen der maatschappij uitvoerbaar zijn. De Home Secretary sprak de waarschijnlijkheid uit, dat door hem pogingen in die richting bij de Wetgevende macht zouden gedaan worden, hoewel hij zich overtuigd hield van de daaraan verbonden moeilijkheden en de daaruit voortspruitende groote kosten.

— **John Tyndall.** De bekende Hoogleeraar bij de Royal Institution, alwaar hij in 1867 den beroemden FARADAY opvolgde, is op 73-jarigen leeftijd overleden. Alhoewel zijn onderzoekingen over het diamagnetisme en over de stralende warmte zich hoofdzakelijk op het gebied der physica bewogen, zoo bleef hij in enkele opzichten niet vreemd aan dat der geneeskunde. Groot bewonderaar van PASTEUR, trad hij ook op zijn gebied en werden door hem niet onbelangrijke onderzoekingen ingesteld over gisting en rotting. In een zijner werken: „Fragments of science (1871)” kwam een belangrijke voordracht voor, onder den titel: „Dust and disease”, welke destijds veel ophef maakte.